

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

Ugunsdrošības pasākuma pārskata pārbaudes ietvars

Dzintars Lagzdīņš,
Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta
Ugunsdrošības uzraudzības pārvaldes priekšnieks

18.12.2020., Rīga

Saturs

1. Ugunsdrošības pasākuma pārskata (UPP) izstrādes regulējums
2. UPP satura trūkumi
3. Ieskats UPP saturā
4. UPP ekspertīze
5. Ekspertu kvalifikācija
6. Ekspertīzes dokumentēšana
7. Kļūdas veicot ekspertīzi

UUP izstrādes regulējums

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

- Ministru kabineta 02.09.2014. noteikumi Nr.529 «**Ēku būvnoteikumi**» 72.5.apakšpunkts – UUP izstrādā trešās grupas ēku būvprojektam (izņemot inženierbūves nojaukšanas būvprojektu) – jāapraksta 10 pozīcijas.
- Ministru kabineta 09.05.2017. noteikumi Nr.253 «**Atsevišķu inženierbūvju būvnoteikumi**» 65.2.apakšpunkts – UUP izstrādā trešās grupas inženierbūves būvprojektam (izņemot inženierbūves nojaukšanas būvprojektu un līnijveida inženierbūves) - jāapraksta 9 pozīcijas.
- Būvju iedalījums grupās atbilstoši būvniecības procesam sniegts MK 19.08.2014. noteikumu Nr.500 «Vispārīgie būvnoteikumi 1.pielikumā – tur var redzēt, kādi objekti ir Trešās grupas ēkas un Trešās grupas inženierbūves.
- LBN 202-18 “Būvniecības ieceres dokumentācijas noformēšana” - Ugunsdrošības pasākumu pārskatam piešķirta marka UPP.

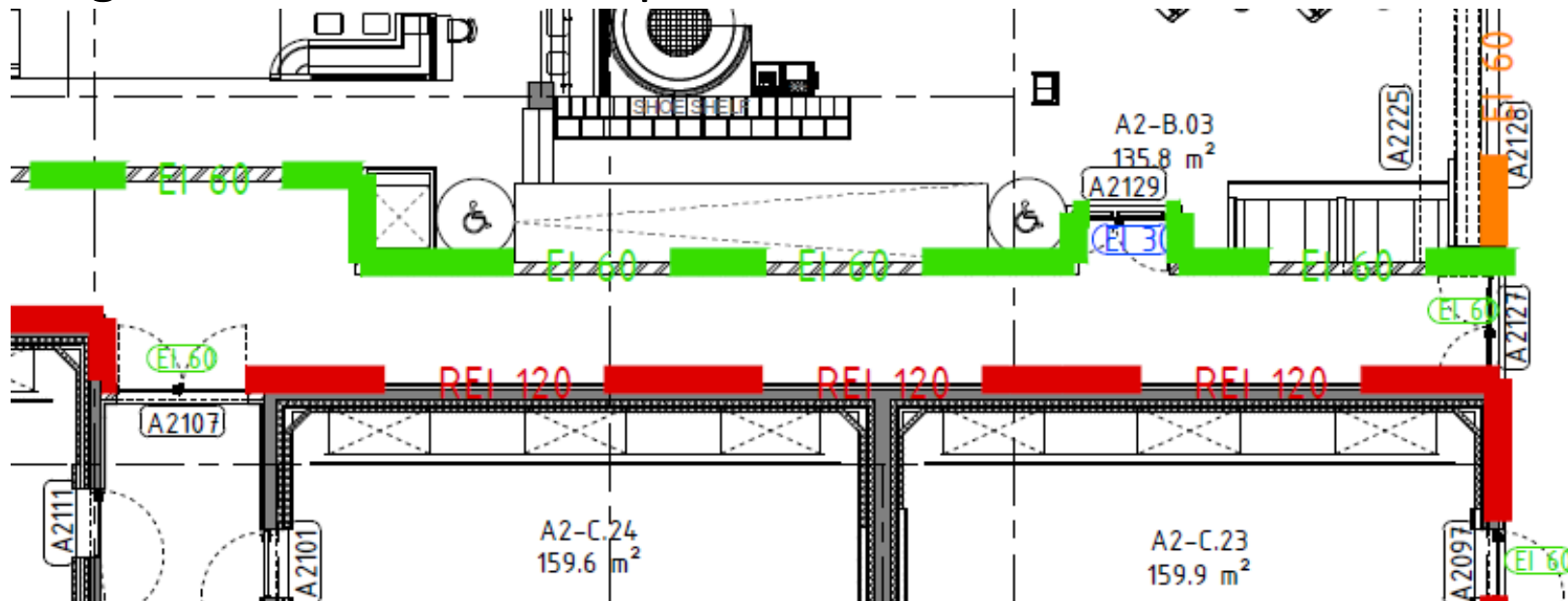
UUP satura trūkumi (1)

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

Normatīvajos aktos nav minēts, kā UPP sastāvā jābūt arī **grafiskajai daļai** - rasējumiem, shēmām u.c.

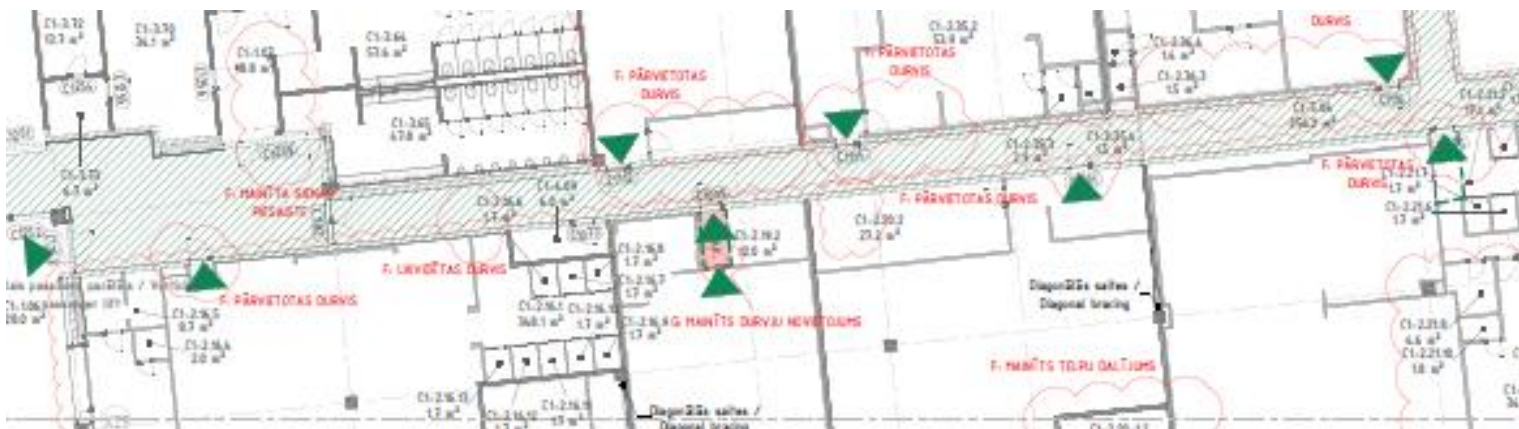
- ugunsdrošas norobežojošas būvkonstrukcijas, lai redzētu ēku sadalīšanu ugunsdrošības nodalījumos, ka arī norāda ugunsdroši atdalītās telpās;

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

- evakuācijas virzienus, evakuācijas ceļus un izejas.

- UPP paredzētajiem pasākumiem jābūt konkrētiem, un atbilstoši tam, kas reāli paredzēts būvprojektā.
- Nav pieļaujama situācija, kad UPP aprakstītas prasības uguns aizsardzības sistēmām – piemēram, automātiskā gaisa virsspiediena sistēmai, bet būvprojekta sastāvā šādas sadaļa nav paredzēta. Diemžēl – tā ir bieži izplatītā prakse.

Ieskats UUP saturā (1)

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

- UPP iekļauj aprakstu, kas ietver ēkas ugunsdrošības raksturlielumus, ugunsslodzi – tas nozīmē ka UPP šajā sadaļā jāapraksta objekta **parametri un rādītāji, kuri ietekmē pieņemtos ugunsdrošības risinājumus:**
 - Maksimālais lietotāju skaits ēkā kopumā un ugunsdrošības nodalījumos
 - Lietošanas veidi atbilstoši LBN 201-15
 - Ugunsslodze (ražošanas un noliktavas telpām)
 - Vai pielieto vielas, kuras var veidot spr. bīstamu vidi
 - kopējā plātība
 - ugunsdrošības nodalījumu platības
 - būvtilpums
 - būves augstākā stāva grīdas līmenis
 - ēkas maksimālais augstums no brauktuves (zemes) līmeņa līdz dzegai / parapeta augšmalai

Ieskats UUP saturā (2)

- UPP jāiekļauj uguns aizsardzības sistēmas (UA sistēmas) risinājumus.

Reālajā prakse bieži UPP autori norobežojas tikai ar īsu uzskaitījumu, kādas uguns aizsardzības sistēmas projektējamajā objektā ir paredzētas.

Brīžiem pat norāda, ka *“ēkā paredzētas uguns aizsardzības sistēmas atbilstoši LBN 201-15 prasībām”*, nenorādot, kādas sistēmas konkrēti – kas galīgi nav pieņemams.

Ieteicamā prakse - ne tikai norādīt, kādas uguns aizsardzības sistēmas paredzētas projektējamajā objekta, bet arī norādīt:

- UA sistēmu projektēšanai piemērojamus normatīvos aktus un standartus;
- UA sistēmu principiālos risinājumus – kuras telpas paredzētas sistēmas, kuras telpās paredzētas sistēmu pamat iekārtas, kā sistēmas darbosies ugunsgrēka gadījumā utt.

Ieskats UUP saturā (3)

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

- **UPP sastāva jāiekļauj manuālās (primārās) ugunsdzēsības iekārtas (telpu nodrošināšana ar ugunsdzēsības aparātiem (aprēķins))**
 - Nepietiek, ka ugunsdzēsības iekārtas uzstāda atbilstošu Ugunsdrošības noteikumu prasībām.
 - UPP vajag iekļaut tabulu ar ugunsdzēsības aparātu – pārnēsājamo un pārvietojamo aparātu, arī cita ug. aprīkojuma skaita aprēķinu, ievērojot Ugunsdrošības noteikumos noteikto aprēķina kārtību un norādījumus.
- **UPP sastāva jāiekļauj īpašie ugunsdrošības pasākumi ekspluatācijas stadijā.**
 - Nepietiek, ka “*objekts jāekspluatē Ugunsdrošības noteikumu prasībām*”.
 - Norādām kā ekspluatēt ieprojektēto objektu un tā uguns aizsardzības sistēmas, arī ugunsdzēsības ūdensapgādes sistēmas. Kā piemērs - ja projektēšanas laika kādas telpās ierobežota ugunsslodze- šajā UPP sadaļā jābūt norādei par to.

UPP ekspertīze (1)

- **Ugunsdrošības risinājumu ekspertīzes apjoms** - *nevis UPP ekspertīzes apjoms !!!*
- **Ekspertējamās būvprojekta daļas:**
 - **Trešās grupas būvēm** speciālos būvnoteikumos nosaka būvprojekta daļas, kurām nepieciešama būvprojekta ekspertīze (Vispārīgie būvnoteikumi 46.punkts).
 - Trešās grupas ēkas būvprojekta ekspertīzi veic, **lai izvērtētu projektētās ēkas atbilstību** ēkas mehāniskajai stiprībai un stabilitātei noteiktajām prasībām, kā arī **ugunsdrošības**, lietošanas drošības un vides pieejamības **prasībām** (Ēku būvnoteikumi 83.4.apakšpunkts):
 - **ugunsdrošības pasākumu pārskatam**
 - kā arī **citu būvprojekta sadaļu ugunsdrošības risinājumiem**

UPP ekspertīze (2)

- **Veicot ugunsdrošības risinājumu ekspertīzi jāizskata vismaz šādas BP daļās (1):**
 - Ugunsdrošības pasākumu pārskats (UPP)
 - Skaidrojošais apraksts (SA)
 - Tehnoloģiskā daļa (TN), kura nepieciešama otrās vai trešās grupas rūpnieciskās ražošanas (arī ēdināšanas uzņēmumiem) un noliktavu ēkām atbilstoši Vispārīgie būvnoteikumu 73.p. prasībām un kurā jābūt:
 - ražošanas procesa tehniskie noteikumi vai apraksti;
 - iekārtu izvietojums, shēmas, apraksti;
 - ražošanas procesu tehnoloģiskās shēmas.
 - Ģenerālplāna risinājumi (ĢP) – ugunsdrošības attālumi atstarpes un ugunsdzēsības tehnikas piebrauktuves;
 - Ūdensapgāde un kanalizācija (ārējā) – ugunsdzēsības ūdensapgādes nodrošināšana;
 - Ūdensapgāde un kanalizācija (iekšējā) (UK) – iekšējas ugunsdzēsības ūdensvada (krānu un šļūteņu) sistēmas risinājumi;

UPP ekspertīze (3)

- **Veicot ugunsdrošības risinājumu ekspertīzi jāizskata vismaz šādas BP daļās (2):**
 - Arhitektūras risinājumi (AR) - plānošanas un evakuācijas risinājumi; nenesošo būvkonstrukciju ugunsizturība un apdares materiālu ugunsreakcijas klases;
 - Būvkonstrukcijas (BK, t.sk. DZK, MK un KK) – nesošo būvkonstrukciju ugunsizturība un ugunsreakcijas klases;
 - Apkure AVK-A;
 - Ventilācija– AVK-V;
 - Dūmu nosūce DN un dūmu aizsardzības risinājumi AVK- DA;
 - Dūmu aizsardzības sistēmu automātikas un vadības daļa - ESS-DA;
 - Elektroapgāde (iekšējā) – evakuācijas un avārijas apgaismojums, uguns aizsardzības sistēmu elektroapgāde, zibensaizsardzības risinājumi;
 - Centralizētā balss ugunsgrēka izziņošanas sistēma – ESS-CI;
 - Sprinkleru sistēma (SP) – tehnoloģijas un automātikas vadības risinājumi;
 - Ugunsdzēsības automātikas sistēmas (UAS);

UPP ekspertīze (4)

- **Veicot ugunsdrošības risinājumu ekspertīzi jāizskata vismaz šādas BP daļās (3):**
 - Ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas (UATS);
 - Tehniskās apsekošanas atzinums (TAA) – pārbūvējamajām un atjaunojamajām ēkām un būvēm – lai izvērtētu:
 - esošo saglabājamo būvkonstrukciju atbilstību projektējamās ēkas ugunsnoturības pakāpei,
 - esošo saglabājamo uguns aizsardzības sistēmu atbilstību projektēšanas brīdī spēkā esošo būvnormatīvu un standartu prasībām.
 - Citām būvprojekta sadaļām, kurās paredzēti būvprojekta ugunsdrošības risinājumi.

Ekspertu kvalifikācija

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

- Būvprojektu ekspertīzi **trešās grupas būvēm ir tiesīgi veikt tikai tie būvkomersanti**, kuri nodarbina būvspeciālistus ar **patstāvīgās prakses tiesībām būvekspertīzes veikšanā**.
- Citas grupas būvju būvprojektu ekspertīzi patstāvīgi ir tiesīgi veikt arī **būvspeciālisti ar patstāvīgās prakses tiesībām būvekspertīzes veikšanā**.
- Būvkomersantam, kas veic būvekspertīzi, ir pienākums iesaistīt būvekspertīzes veikšanas procesā tikai **atbilstošas kvalifikācijas darbiniekus ar prasmēm un pieredzi** uzdoto darbu veikšanā. – tas nozīmē, ka UPP un citu ugunsdrošību risinājumu ekspertīzei jāpiesaista ekspertu, kuram ir izpratne par ugunsgrēka procesu, attīstību un ugunsgrēka bīstamajiem faktoriem, to iedarbību uz cilvēkiem un būvkonstrukcijām.

Ekspertīzes dokumentēšana

- Būvekspertam ir pienākums dokumentēt būvekspertīzes veikšanas gaitu. **Bet nav noteikts, kā veikt dokumentēšanu.**
- Laba prakse – sagatavot dokumentēšanas gaitas aprakstu, kurās atspoguļots:
 - Ekspertīzes gaita izskatīto būvprojekta daļu un citu dokumentu saraksts;
 - Piezīmes un jautājumi izskatītajām būvprojekta daļām;
 - Būvprojekta daļu autoru atbildes uz ekspertīzes piezīmēm un jautājumiem;
 - Eksperta vērtējums saņemtajām korekcijām un atbildēm.

Ekspertīzes dokumentēšana

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

Ugunsdrošības pasākumu pārskata un citu būvprojekta daļu ugunsdrošības risinājumu Ekspertīzes veikšanas gaitas dokumentēšana

Būvprojekta nosaukums, adrese

BŪVPROJEKTS	
Būvprojekts	(nosaukums, adrese, kadastra nr.)

Būvprojekta nosaukums:	
Būvobjekta adrese:	
Zemes gabala kadastra Nr., zemes vienības kadastra apzīmējums	
Būvniecības ierosinātājs/Pasūtītājs	
Būvprojekta izstrādātājs / <u>Atb.</u> projektētājs	
Būvprojekta vadītājs, būvprakses sertifikāta numurs, darbības joma, izdevējs	
Pasūtījuma Nr. / Arhīva Nr.	

Izskatītas būvprojekta daļas, sadalas (sējumi)

Marka	Būvprojekta daļas / sadalas nosaukums, sējuma Nr.	Būvprojekta daļas izstrādātājs (uzņēmuma nosaukums, UR reģistrācijas Nr., būvkomersanta reģistrācijas Nr.)	Būvprojekta daļas vadītājs (Vārds, uzvārds, būvprakses sertifikāta Nr., darbības joma, izdevējs)	Piezīmes par iesniegto materiālu pietiekamību ekspertīzei
1.	2.	3.	4.	5.

Kļūdas veicot ekspertīzi

- Eksperts veic ekspertīzi tikai UPP risinājumiem, un nepārbauda būvprojekta sastāvu un neveic ekspertīzi **citu būvprojekta sadaļu ugunsdrošības risinājumiem.**
- Veicot ekspertīzi pārbūvējamajām un atjaunojamajām ēkām un būvēm – nav izvērtēta esošo saglabājamo būvkonstrukciju atbilstību projektējamās ēkas ugunsnoturības pakāpei un esošo saglabājamo uguns aizsardzības sistēmu atbilstību projektēšanas brīdi spēkā esošo būvnormatīvu un standartu prasībām.
- Būvprojektos ļoti bieži nav paredzēti automātikas un vadības risinājumi šādām mehāniskajām sistēmām – dūmu aizsardzības sistēmām un arī iekšējas ugunsdzēsības ūdensvada (krānu un šļūteņu) sistēmām.
- Veikta ražošanas ēku un noliktavu objekta ekspertīze, neizvērtējot to ugunsbīstamību un/vai sprādzienbīstamību, un neveicot Tehnoloģiskā daļas (TN) ekspertīzi, kurā ražošanas procesa aprakstā jābūt norādītiem pielietojamajiem materiāliem.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

Paldies par uzmanību

Dzintars Lagzdiņš,
Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta
Ugunsdrošības uzraudzības pārvaldes
priekšnieks

18.12.2020., Rīga